

בש"פ 7562/22 - בן קולנגייב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7562/22

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

העורר: בן קולנגייב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
במ"ת 4679-07-22 שניתנה ביום 03.11.2022 על
ידי כבוד השופט ע' מיכלס

תאריך הישיבה: כ"א בחשון התשפ"ג (15.11.2022)

בשם העורר: עו"ד יצחק איצקוביץ

בשם המשיבה: עו"ד עינת גדעוני

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (להלן: חוק המעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ע' מיכלס) במ"ת 4679-07-22 מיום 03.11.2022. בגדרה, הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, מאחורי סורג ובריח.

תמצית עובדות כתב האישום והרקע לבקשה

2. ביום 04.07.2022, הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות: ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה); החזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן, לפי סעיף 10 לפקודה; נטילת חשמל, לפי סעיף 400 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר, לפי סעיף 418 לחוק; ושימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק.
3. על פי המתואר בכתב האישום, העורר שכר דירה לצורך הקמת מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג מריחואנה. וזאת, תוך שיצר מצג שווא לבעל הדירה, כי הדירה מיועדת למגורים לו ולאשתו. העורר צייד את המעבדה בציוד רב, ועל מנת להתחמק מתשלום חשבון חשמל בגין השימוש בציוד, ביצע שינויים במערכת החשמל שמנעו קריאה של צריכת החשמל. שינויים אלו הביאו לכך שלוח החשמל לא היה מוגן מפני עומס יתר.
4. ביום 12.06.2022, פרצה שריפה בדירה שמקורה קצר במזגן שחיבר העורר באופן פיראטי, ונגרם נזק לציוד המעבדה שהתקין ולדירה. באותו יום, נתפסו בדירת העורר סמים מסוכנים מסוג מריחואנה - 343 שתילים במשקל 172.18 ק"ג (נטו). יצוין, כי במהלך התקופה בה הפעיל העורר את המעבדה, צרך חשמל שלא כדין בשווי של 69,010.88 ש"ח.
5. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.
6. ביום 14.07.2022, הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ובית המשפט המחוזי הורה על עריכת תסקיר מעצר בעניינו.
7. בחלוף כ-4 חודשים, ביום 02.11.2022, הוגש תסקיר המעצר. במסגרתו, ציין שירות המבחן, כי העורר צעיר כבן 23, סיים 12 שנות לימוד ובעל תעודת בגרות מלאה. כן צוין, כי לשירות המבחן היכרות מוקדמת עם העורר, נוכח הרשעה קודמת שלו, במסגרתה נגזרו עליו 11 חודשי מאסר בפועל. שירות המבחן התרשם כי העורר, לצד רצון לקדם את עצמו, "מתקשה לייצב את תפקודו, העמיק בדפוסיו ההתמכרותיים, תוך קושי להכיר בעומק הבעייתיות בהתנהלותו". עוד התרשם שירות המבחן, כי לעורר "דפוסי חשיבה ילדותיים והעדר שקילות השלכות התנהלותו עליו" וכי "קיים סיכון להישנות התנהגות בעייתית ועוברת חוק בעתיד". אשר למפקחות שהוצעו, שירות המבחן התרשם כי אלו "אינן מבינות באופן מספק את עומק דפוסיו ההתמכרותיים, נגישותו ומעורבותו בעולם הסמים ואת יכולתו להתנהל בדפוסי הסתרה מולן". עוד צוין, כי המפקחות נוהגות בגישה מצמצמת ביחס לאפשרות כי ימשיך בדרכו הסוררת; וכי הן ייתקשו להפחית ממידת הסיכון הנשקפת ממנו. בהתאם לכך, שירות המבחן לא מצא את המפקחות שהוצעו מתאימות לפיקוח על העורר; ולא בא בהמלצה לשחררו לחלופת מעצר.
8. ביום 03.11.2022, לאחר שהוגש תסקיר המעצר, התקיים דיון בשאלת מעצרו של העורר עד לתום ההליכים. לאור המפורט בתסקיר המעצר והמלצת שירות המבחן, עתר העורר לבחינת שלוש אפשרויות: הראשונה, שבית המשפט יבחן את המפקחות שהוצעו באופן בלתי-אמצעי, ויעבה את חלופת המעצר באמצעות איזוק אלקטרוני; השנייה, שייבחן מפקחים אפשריים נוספים; והשלישית, שייערך תסקיר מעצר משלים בעניינו לבחינת האפשרות לשלבו בקהילה טיפולית.
9. בית המשפט המחוזי דחה בהחלטתו מאותו יום, את בקשות העורר, והורה על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו. בהחלטתו, ציין בית המשפט, כי מתסקיר שירות המבחן עולה "תמונה מדאיגה על אודות מצבו [של העורר] - ח.כ.", ושההתאם, ובשים לב לכך ששירות המבחן לא מצא את המפקחות שהוצעו כמתאימות לפקח על העורר, אין מקום לשחררו לחלופת מעצר.
10. על החלטה זו נסוב הערר שלפניי.

11. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי משלא הורה על הגשת תסקיר משלים, בגדרו תיבחן האפשרות לשלבו בקהילה טיפולית. זאת, בשים לב לכך שבתסקיר המעצר לא נבחנה אפשרות כאמור. עוד טוען העורר, כי עניינו נופל באותם מקרים חריגים בהם נקבע, שיש מקום לשלב נאשם בפלילים בקהילה טיפולית. לבסוף טוען העורר, כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר נמנע מלהתרשם באופן בלתי-אמצעי מהמפקחות שהוצעו על-ידו.

12. בדיון שלפניי, חזר בא-כוח העורר על עיקר טיעוניו שבכתב. כן ביקש בא-כוח העורר לציין, כי המצוין בתסקיר המעצר בדבר המוטיבציה שלו להשתלב במסגרת טיפולית נבע מסערת רגשות בה היה העורר, נוכח לידת ביתו הראשונה. בתוך כך, ביקש להדגיש בא-כוח העורר, כי העורר נכון ומוכן להשתלב במסגרת טיפולית, ובכלל זה קהילה טיפולית.

13. מנגד, באת-כוח המשיבה טענה כי יש לדחות את הערר. זאת, מהטעמים עליהם עמד בית המשפט המחוזי; וכן משום שתסקיר המעצר ניתן אך לא מזמן.

דיון והכרעה

14. לאחר שעייתי בבקשה ובנספחיה ונתתי דעתי לטענות הצדדים ובאי-כוחם, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל באופן חלקי.

15. לא אוכל לקבוע שנפלה שגגה תחת ידו של בית המשפט המחוזי, שעה שהורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. זאת, בהינתן העובדה, שהחלטתו מבוססת כדבעי – הן אשר לבחינת העושה, הן אשר לבחינת המעשה. בהחלטתו, הסתמך בית המשפט המחוזי, בין היתר, על חומרת המעשה המיוחס לעורר, על עברו הפלילי ועל המפורט בתסקיר שירות המבחן, ובכלל זה – אופיו של המערער, התמכרותו לסמים מסוכנים וההזדמנות שניתנה לו בעבר להשתלב במסגרת טיפולית, אותה לא ניצל.

16. לאור זאת, אילו הערר היה מופנה נגד החלטת בית המשפט המחוזי בדבר מעצרו של העורר עד לתום ההליכים, ונגד זאת בלבד, לא היה מקום לקבלו. יחד עם זאת, במסגרת עררו, עותר העורר, בין היתר, שתיבחן חלופת מעצר נוספת אשר יש בה כדי לאיין את מסוכנותו, ובתוך כך – לבחון מפקחים אפשריים נוספים.

17. לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי של העורר, כמו גם העובדה שלא ניצל את ההזדמנות שניתנה לו בעבר להשתלב במסגרת טיפולית. יחד עם זאת, גם לא ניתן להתעלם מהיות העורר אדם צעיר, והורה צעיר לתינוקת כבת חודשיים (שנולדה לו בעת ששהה במעצר מאחורי סורג ובריה); וכן מפרק הזמן שאינו מבוטל – כ-5 חודשים – בו הוא שוהה במעצר מאחורי סורג ובריה. כמו כן, בא-כוח העורר ציין בפניי באופן מפורש, כי נכון להיום, העורר מבין היטב את חומרת מעשיו, ומביע רצון להשתלב במסגרת טיפולית.

18. בנסיבות אלה, סבורני כי יש מקום ליתן לעורר את ההזדמנות ששירות המבחן יבחן את המוטיבציה והנכונות שלו להשתלב בקהילה טיפולית, כמו גם את יכולתו לעשות כן; וכן שיבחן גם מפקחים אפשריים נוספים שיציע.

19. על כן, שירות המבחן יגיש תסקיר משלים בעניינו של העורר בהתאם לאמור בפסקה 17 לעיל. בהתאם, יקבע בית המשפט המחוזי מועד להגשת התסקיר המשלים, כמו גם מועד לקיום דיון בתסקיר לכשיוגש, ולאחר מכן – יקבע את שיקבע אשר לתנאי מעצרו של העורר, וזאת בהתאם לשיקול דעתו הטוב.

ויודגש: אין בכל האמור כדי להביע עמדה בכל הנוגע להחלטה שתינתן על-ידי בית המשפט המחוזי.

20. סוף דבר, הערר מתקבל באופן חלקי, בכפוף לתנאים שקבעתי ולהערות שהערתי.

ניתנה היום, כ"א בחשון התשפ"ג (15.11.2022).

ש ו פ ט
